

нему или отторжения, и т.д. Наши чувства атрофируются.»

Добавлю лишь, что нерукотворные явления могут существовать без названий, а реализация человеческих концепций, рассматривающих новые состояния общественной организации, даже не называя ни их самих, ни их свойств и признаков, ни составляющих, ни путей достижения именно (уж не знаю насколько будет понятно употреблённое здесь слово "именно") этих концепций, сама по себе невозможна, имхо, – возможны лишь изменения не в соответствии с футуристическими взглядами концептологов, понимающих эти концепции непосредственно, без слов.

А. С. Бандылко

Спасибо за уточнение о концепциях, теперь могу ответить на поставленный вопрос: мне кажется, можно считать концепцию КСО "частным случаем" концепции устойчивого развития, можно сказать, КСО эволюционировала в более комплексную концепцию устойчивого развития.

Если я правильно вас поняла, "неудачный" термин грозит неправильным пониманием сути понятия, но как тогда быть с тем, что невозможно перевести термин на все языки совершенно точно, ведь все-равно останется разница в смысловых оттенках термина? Или задача состоит в том, чтобы при переводе на каждый из языков подобрать наиболее "красноречивый" термин, т.е. наиболее полно отображающий суть явления.

П. В. Кривуля

Ответ понят, спасибо. Что касается невозможности совершенно точного перевода, то это действительно невозможно, – это одно из печальных положений современной теории перевода. Иногда вообще сложно назвать новое понятие, не говоря уже о его переводе, – когда стоит задача терминологирования, то она ставится в подавляющем большинстве случаев по поводу новых понятий. Но "задача состоит в том, чтоб" термины соответствовали как можно большему числу требований (не думаю, что весь комплекс требований можно заменить словом "красноречивый"), выдвигаемых к ним (полное соответствие иногда также невозможно, т.к. раз требований к ним выдвигается более одного, то они могут быть в тех или иных случаях противоречивы) – я думаю, что это уже предмет отдельного разговора, если здесь речь зашла о том, в чём вообще заключаются задачи терминологирования. Если вопрос заинтересовал – советую обратиться за консультацией к преподавателю, который вёл вашей группе основы научных исследований, он поможет разобраться в этом вопросе.

А. С. Бандылко

Спасибо за ответ)

АЛГОРИТМ РОЗРОБЛЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЗЕД ПІДПРИЄМСТВА: СТИСЛА ХАРАКТЕРИСТИКА

Кристина Юріївна Головкова

аспірант кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності

Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля

Сучасний рівень конкуренції на міжнародних ринках такий, що новим учасникам приходиться конкурувати не тільки за продукцією, але і за мобільністю та адаптивністю систем управління. Для підпри-

емств, що здійснюють ЗЕД, визначального значення набуває здатність систем управління активно реагувати на умови зовнішнього середовища, позитивно використовувати зміни в технологічних, фінансових та інших областях [3]. Це обумовлює актуальність дослідження передумов створення ефективних інформаційних систем управління ЗЕД підприємства.

Певні аспекти інформаційного забезпечення зовнішньоекономічної діяльності підприємств знайшли відображення в роботах Пономаренка В.С., Кузьмінського Ю.А., Кредісова А.І., Барташук Т.П. Слід зауважити, що в роботах науковців проблема інформаційного забезпечення ЗЕД переважно розглядається в контексті створення й функціонування комп'ютерних систем і технологій, їхнього використання для управління зовнішньоекономічною діяльністю [1, 3], та автоматизації певних зовнішньоекономічних операцій суб'єктів господарювання [2]. Але для підприємства, що активно будує свої відношення з закордонними партнерами, важливо не виділення й ізолювання інформаційних потоків, які відносяться до його зовнішньоекономічної діяльності, в окрему систему або програмний продукт, а їхня інтеграція в загальну інформаційну систему підприємства й ефективна взаємодія з цією системою. Кінцевим результатом інформатизації сфери зовнішньоекономічної діяльності є використання в управлінні ЗЕД розподілених інформаційних технологій та створення інтелектуальних інформаційних систем, що включають людину і його знання як активний елемент [4].

Дії щодо розроблення інформаційної системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства можуть бути подані у вигляді алгоритму, який складається з наступним етапів: визначення цілей і завдань; побудова й аналіз інформаційної моделі управління ЗЕД; уточнення характеристик; проектування; реалізація проекту; тестування; експлуатація та супровід.

Результатом вивчення системи управління ЗЕД підприємства і визначення цілей та задач ІСУ ЗЕД (перший етап алгоритму) є звіт – документ, в якому чітко сформульовано, що одержить підприємство, якщо буде профінансована розробка та впровадження ІСУ ЗЕД, графік виконання робіт, графік фінансування на різних етапах робіт.

На етапі побудови й аналізу інформаційної моделі управління ЗЕД здійснюється формалізація й уточнення інформації, перевірка повноти отриманої інформації, аналіз інформації на предмет відсутності протиріч, а також пошук інформації, що не використовується взагалі або дублюється. Вимоги до ІСУ ЗЕД у цілому формуються шляхом формулювання вимог до окремих її компонентів, з огляду при цьому на погодженість цих компонентів.

На етапі уточнення характеристик ІСУ ЗЕД необхідно здійснити такі дії:

передбачити можливість подальшого розвитку ІСУ ЗЕД, наприклад, ріст обсягів оброблюваних даних, збільшення інтенсивності потоку запитів, зміну вимог до надійності ІСУ ЗЕД;

внести зміни в документацію, підготовлену на етапі визначення цілей і задач ІСУ ЗЕД (коректування планів робіт і кошторису витрат,

збільшення терміну розробки, зміна засобу розробки, уточнення обмежень, ризиків, критичних факторів і ділянок системи, більш докладний опис можливостей, які не будуть реалізовані в ІСУ ЗЕД);

розробити план робіт із забезпечення надійності ІСУ ЗЕД і її тестування;

формалізувати вимоги до безпеки, доступу, обслуговування системи, захисту від несанкціонованого доступу, реєстрації подій системи, аудиту, резервного копіювання, оновлення інформації;

уточнити обрані для кінцевої реалізації апаратні та програмні засоби, для чого можуть залучатися групи тестування, технічні фахівці.

Проектування ІСУ ЗЕД передбачає формування моделі даних. При цьому вихідною інформацією є інформаційна модель і уточнені характеристики ІСУ ЗЕД. Кінцевим продуктом етапу проектування є схема бази даних і набір специфікацій модулів системи (вони будуються на базі моделей функцій) [5].

Основною частиною проектування бази даних є побудова логічної і фізичної моделей даних. Отримана інформаційна модель спочатку перетворюється в логічну, а потім у фізичну модель даних. Після цього створюється спробна база даних. З нею починають працювати розроблювачі коду. В ідеалі, до моменту початку розробки модель даних повинна бути стійкою. Проектування бази даних не може бути відірване від проектування модулів і програмних додатків [5].

Під час реалізації проекту ІСУ ЗЕД велике значення має координація групи (груп) розроблювачів. Усі розроблювачі повинні підкорятися твердим правилам контролю вихідних тестів. Група розроблювачів, одержавши технічний проект, починає писати код модулів, і в цьому випадку основне завдання полягає в тому, щоб уявити специфікацію. Проектувальник указав, що необхідно зробити, а розроблювач визначає способи виконання [5].

Комплексне тестування є окремим етапом розробки ІСУ ЗЕД. Чим складніше проект, тим більше буде потреба в автоматизації системи збереження помилок. Ще одним важливим моментом розроблення програми тестування ІСУ ЗЕД є наявність генераторів тестових даних. Вони використовуються для проведення як тестів функціональності, так і тестів надійності, а також тестів продуктивності ІСУ ЗЕД. Задача оцінки характеристик залежності продуктивності ІСУ ЗЕД від росту обсягів оброблюваної інформації не може бути вирішена без генераторів даних [5].

Дослідна експлуатація завершує процес тестування. Як правило, система вводиться в експлуатацію не цілком, а поступово [5].

Введення в експлуатацію (впровадження) проходить, принаймні, три фази: первісне завантаження інформації; накопичування інформації; вихід на проектну потужність [5].

Первісне завантаження інформації ініціює досить вузьке коло помилок – в основному це проблеми неузгодженості даних при завантаженні і власні помилки завантажників, тобто те, що не було відслідковано на тестових даних. Подібні помилки повинні бути виправлені як найшвидше [5].

У період накопичування інформації проявиться найбільша кіль-

кість помилок, допущених при створенні ІСУ ЗЕД. Це помилки, пов'язані з доступом багатьох користувачів. Часто на етапі тестування таким помилкам не приділяється належної уваги – мабуть, через складність моделювання і дорожнечі засобів автоматизації процесу тестування в умовах доступу багатьох користувачів. Деякі помилки виправляти досить складно, тому що вони є помилками проектування. Жоден самий гарний проєкт від них не застрахований. Це значить, що про усякий випадок треба резервувати час на локалізацію і виправлення таких помилок. Друга категорія виправлень пов'язана з тим, що користувача не влаштовує інтерфейс [5].

Вихід системи на проєктну потужність при вдалому збігу обставин – це виправлення ряду дрібних помилок, і зрідка – помилок серйозних.

Розробка алгоритму формування інформаційної системи управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства створює підґрунтя для розробки системи інформаційного забезпечення ЗЕД, яка найкращим чином відповідає умовам, цілям та завданням функціонування підприємства на зовнішніх ринках збуту.

Література

1. Пономаренко В. С., Журавльова І. В. Інформаційні системи і технології у зовнішньоекономічній діяльності : [навч. посіб.] / В. С. Пономаренко, І. В. Журавльова. — Харків: ХДЕУ, 2002. — 328 с.
2. Кузьмінський Ю. А. Автоматизація оперативного обліку та контролю міжнародних економічних операцій: Монографія. — К.: КНЕУ, 2001. — 268 с.
3. Баскаков А. П. Формирование организационно-экономического механизма управления внешнеэкономической деятельностью промышленных предприятий [Электронный ресурс]: автореф. дис. канд. экон. наук : 08.00.05 / Баскаков А. П. — Саратов, 2003. — 21 с. — Режим доступа: <http://www.seun.ru/download/avtoreferat/bas.doc>.
4. Макрусов В.В. Основы системного анализа. Основные методологические положения когнитивного подхода [Электронный ресурс]: учебник / В. В. Макрусов. — Режим доступа: ilts.ru/files/file78.pdf.
5. Зілова О. Управління проєктами створення інформаційних систем [Електронний ресурс] / О. Зілова. — Режим доступу: <http://www.unicyb.kiev.ua/~boiko/it/zilova.htm>.

СОЦІАЛЬНІ ІНВЕСТИЦІЇ ЯК ФОРМА РЕАЛІЗАЦІЇ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Святослав Ігорович Дашков

магістрант кафедри менеджменту
зовнішньоекономічної діяльності

Східноукраїнського національного університету ім. В. Даля

На сучасному етапі розвитку суспільства виникло питання про соціально відповідальне ведення бізнесу. Для відповіді на нього підприємствам слід звернутися до такого поняття як соціальні інвестиції оскільки саме вони є інструментом реалізації корпоративно соціальної відповідальності бізнесу. Соціальні інвестиції (СІ) мають на увазі усвідомлену, стратегічну і довгострокову політику компаній в місцевих співтовариствах, що приносить взаємні вигоди усім зацікавленим сторонам